

Epidemiatiedottaminen

Terhi Hulkko

KTL

Tartuntatautipäivät 17.09.08

Kansainvälisen terveys sääntö

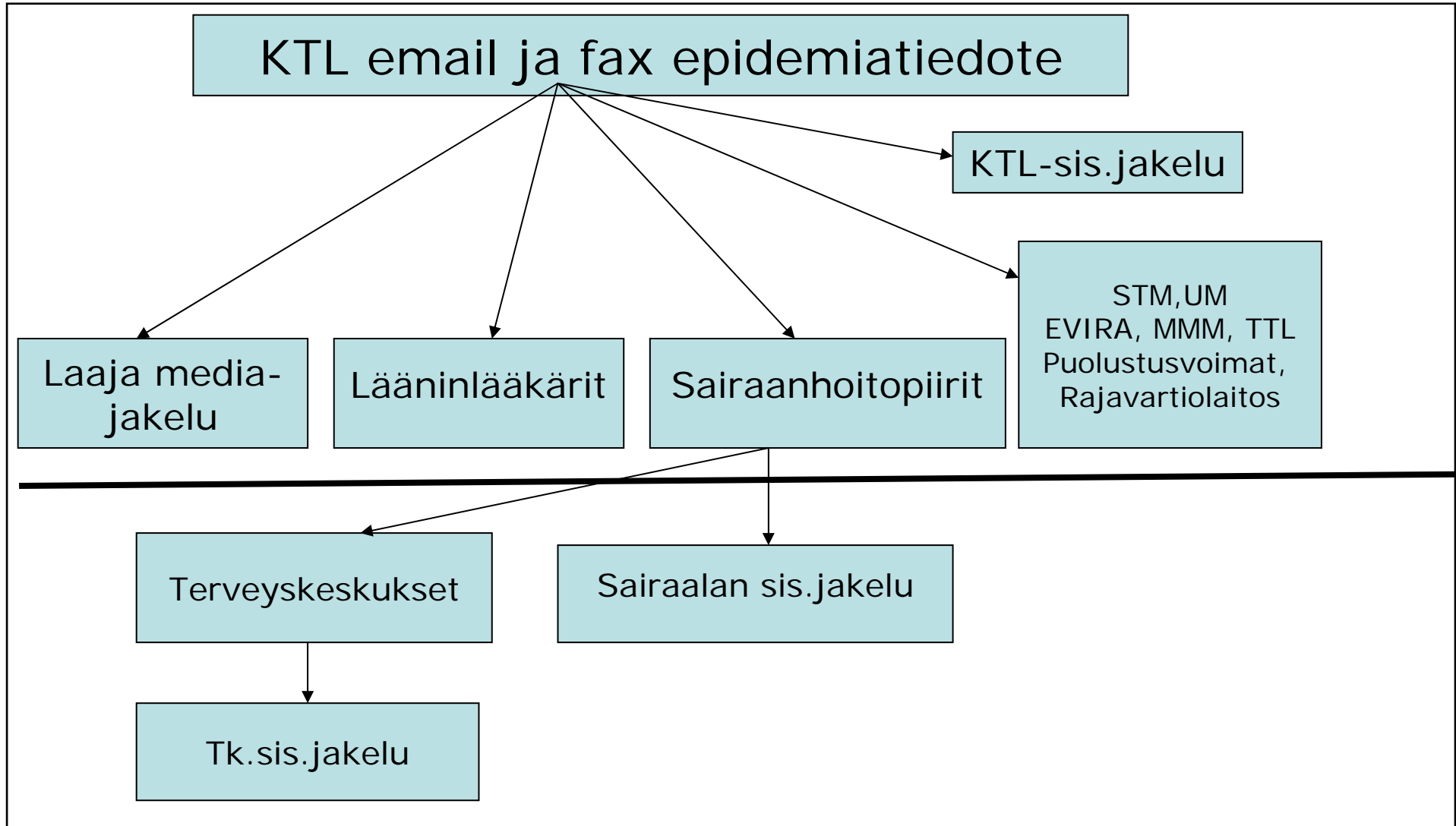
(International Health Regulations) mukainen päivystys kansainvälisen terveysuhan toteamiseksi ja selvittämiseksi, esim. tartuntataudit ja biouhat

- KTL:n infektioepidemiologian ja –torjunnan osaston lääkärit päivystäneet kesäkuusta 2007 alkaen

- Ulkomaisesta uhasta
- Laajalle levinneestä epidemiasta tai epidemiauhasta Suomessa

- Paikallisessa epidemiassa
- Kansalainen saa tiedon mahdollisimman läheltä

Epidemiatiedotteen kulku

- Torjua uudet sairastumiset (estolääkitys, rokotus, muut torjuntakeinot)
- Tunnistaa oireet (ajoissa hoitoon, mahdollisimman varhain aloitettu hoito)

- Sähköposti
- Faksi
- Verkkosivut
- Tekstiviesti

Tarvittaessa

- Puhelinneuvottelut
- Valtakunnallinen neuvontapuhelin

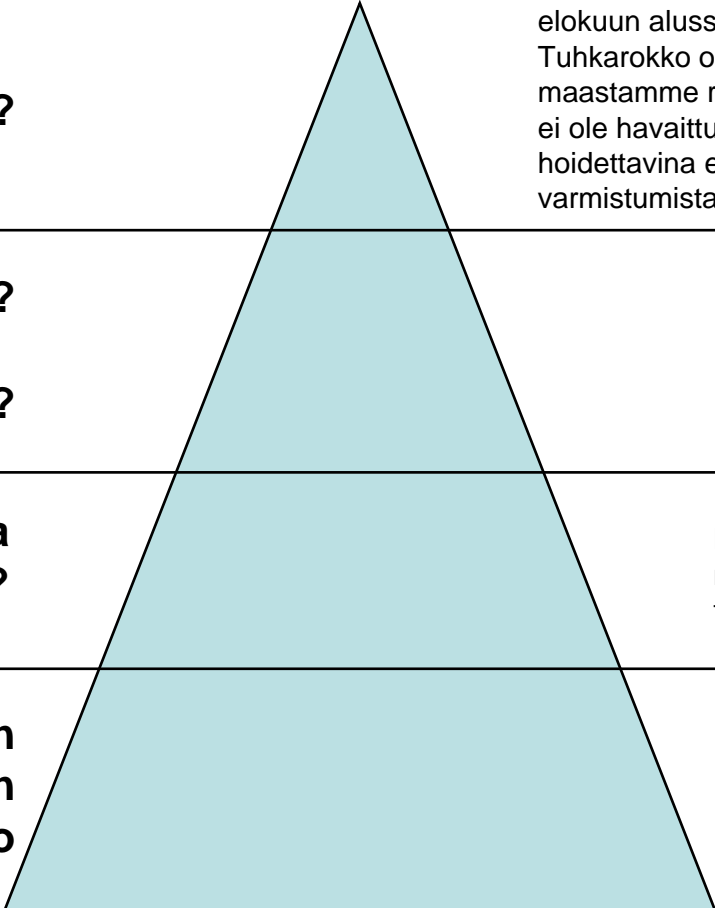

- Terveystieteiden henkilöstö
- Viranomaiset
- Kansalaiset
- Media

Kansalaisille pyritään takaamaan tiedon saatavuus mahdollisimman läheltä

- a) Mitä on tapahtunut?
- b) Missä on tapahtunut?
- c) Milloin on tapahtunut?
- d) Kuinka moni on sairastunut?
- e) Mitä taudinaiheuttajaa epäillään? (Kuvaus taudista, aiheuttajasta, oireista, hoidosta, yleisyydestä)
- f) Miten ehkäistään lisätartuntoja? (Oireisten eristäminen, tartunnan torjunta, käsihygieniaohjeet, wc-hygieniaohjeet, hoito-ohjeet, ohje sairastuneelle)
- g) Mitä on selvityksen alla? Näytteet, tulokset, ym.
- h) Mitkä ovat toimenpiteet jatkossa? Milloin saadaan näytevastaukset ym.
- i) Koska saadaan lisätietoa?
- j) Kuka on lisätiedon antaja? Varahenkilö?
- k) epidemian selvittyä jälkipuinti, palaute asianosaisille

Kaksi tuhkarokkotapausta pääkaupunkiseudulla

Mitä on tapahtunut?	Kaksi alle kouluikäistä lasta on sairastunut tuhkarokkoon elokuun alussa. Tartunta on peräisin ulkomailta. Tuhkarokko on erittäin harvinainen – se on hävinnyt maastamme rokotusten avulla ja kotoperäisiä tartuntoja ei ole havaittu moneen vuoteen. Lapset olivat hoidettavina espoolaisella lääkäriasemalla ennen taudin varmistumista.
Miksi se on tärkeää?	Koska tuhkarokko on erittäin tarttuva, on mahdollista, että rokottamattomia, erityisesti alle puolitoistavuotiaita lapsia (tai rokottamattomia vanhempia henkilöitä) on saanut tuhkarokkotartunnan ollessaan samaan aikaan kyseisellä lääkäriasemalla.
Mihin tieto perustuu?	Espoon ja Helsingin terveyskeskus sekä Kansanterveyslaitos ovat ottaneet tai ottavat yhteyttä mahdollisesti altistuneiden lasten perheisiin torjuntatoimien käynnistämiseksi.
Mitä uudesta tiedosta seuraa?	Suomalaiset lapset saavat MPR- eli tuhkarokko-sikotauti-vihurirokkorokotuksen 14–18 kk ja 6 vuoden iässä. Kaksi annosta MPR-rokotetta antaa pitkäaikaisen suojan. Rokotuksia on annettu vuodesta 1982 ja rokotuskattavuus on maassamme n. 95 %. Armeijassa alokkaita on rokotettu vuosina 1986–2000.
Muu uuden tiedon ymmärtämiseen tarvittava lisätieto	

- Yhteistyöllä saavutetaan eniten
- Harjoittelu
- Selkeät roolit ja vastuut
- Tilannekuvan luominen
- Sopiminen tiedottamisajankohdasta, lisätiedon antajasta ym.